

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10518/2023
24.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, сви из ..., чији је пуномоћник Љубица Мићовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца ББ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2512/22 од 08.12.2022. године, у седници одржаној 24.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2512/22 од 08.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2512/22 од 08.12.2022. године, ставом I изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Чачку П 1806/21 од 16.03.2022. године, у ставовима 1, 3, 5, 7, 9 и 11. изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА да се обавезе тужена Република Србија да овом тужиоцу на име накнаде штете због повреде права на имовину исплати износ од 343.858,18 динара са законском затезном каматом на износ од 270.368,00 динара почев од 13.04.2021. године до исплате; одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ да се обавезе тужена Република Србија да овом тужиоцу на име накнаде штете због повреде права на имовину исплати износ од 343.858,18 динара са законском затезном каматом на износ од 270.368,00 динара почев од 13.04.2021. године до исплате; одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца ВВ да се обавезе тужена Република Србија да овом тужиоцу на име накнаде штете због повреде права на имовину исплати износ од 343.858,18 динара са законском затезном каматом на износ од 270.368,00 динара почев од 13.04.2021. године до исплате; одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца ГГ да се обавезе тужена Република Србија да овом тужиоцу на име накнаде штете због повреде права на имовину исплати износ од 343.858,18 динара са законском затезном каматом на износ од 270.368,00 динара почев од 13.04.2021. године до исплате; одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца ДД да се обавезе тужена Република Србија да

овом тужиоцу на име накнаде штете због повреде права на имовину исплати износ од 343.858,18 динара са законском затезном каматом на износ од 270.368,00 динара почев од 13.04.2021. године до исплате и обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова поступка солидарно исплате износ од 66.000,00 динара, а уколико у остављеном року не исплате наведени износ дужни су да плате законску затезну камату на неисплаћени износ почев од извршности пресуде до исплате. Ставом II изреке, одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац ББ је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду сходно одредби члана 408. ЗПП у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), па је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен у предузећу ФХ „Божо Томић“ које је приватизовано 17.07.2007. године на основу уговора који је оверен пред Првим општинским судом у Београду под Ов 1375/07. Купац капитала није испунио уговорне обавезе, па је Агенција за приватизацију 08.12.2011. године донела одлуку да се уговор о продаји друштвеног капитала раскине због неиспуњења. Капитал који је био предмет продаје пренет је на Агенцију за приватизацију у уделу од 73% акцијског капитала, на Акцијски фонд удео од 3,36%, а остатак акцијског капитала је уписан на физичка лица. Решењем Привредног суда у Чачку Ст 17/2013 од 05.07.2013. године, отворен је стечајни поступак над стечајним дужником АД Фабрика хартије „Божо Томић“ због неспровођења унапред припремљеног плана реорганизације стечајног дужника, трајне неспособности плаћања, пратеће неспособности плаћања и презадужености. За стечајног управника именована је Агенција за приватизацију Републике Србије. Тужилац је у стечајном поступку поднео пријаву потраживања, па је стечајни судија донео закључак о признатим потраживањима тужиоца у првом и трећем исплатном реду. Решењем Привредног суда у Чачку Ст 17/13 од 10.11.2015. године обустављен је стечајни поступак у односу на стечајног дужника, а поступак је настављен у односу на стечајну масу стечајног дужника. Пријављено и признато потраживање тужиоца се односи на неисплаћене минималне зараде за период од 01.04.2011. године до 30.06.2012. године, које су тужиоцу досуђене правноснажном и извршном пресудом на основу признања од 25.02.2013. године, и на неисплаћени регрес за 2011., 2012. и 2013. годину. Тужилац је покренуо поступак извршења пресуде, али у том поступку није успео да наплати потраживање због отварања поступка стечаја над извршним дужником, својим послодавцем. Вештачењем од стране вештака економско – финансијске струке утврђено је колика је висина неисплаћеног потраживања тужиоца, како у погледу главног потраживања, тако и у погледу камата. Тужилац није исходовао решење којим би била утврђена потврда права на суђење у разумном року у стечајном поступку.

При овако утврђеном чињеничном стању, а пре свега при чињеници да тужилац није наплатио своје потраживање из радног односа, и утврдивши као претходно

питање да је тужиоцу повређено право на суђење у разумном року због дужине трајања целокупног поступка, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио.

Другостепени суд није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда. Оценио је да је закључак првостепеног суда погрешан из разлога што се повреда права на суђење у разумном року не може утврђивати као претходно питање у парничном поступку по тужби за накнаду имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року. Тужилац је пропустио да издејствује одлуку суда којом се утврђује да је пропустом тужене повређено његово право на суђење у разумном року, а што представља основ да би могао у овом поступку потраживати тражену штету. Стога је првостепена пресуда у усвајућем делу преиначена и одбијен тужбени захтев тужиоца као неоснован.

По оцени Врховног суда, правилно је поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца. Наиме, правилан је закључак другостепеног суда да је правноснажна одлука којом се утврђује повреда права на суђење у разумном року, услов за потраживање накнаде утуженог износа. Без испуњености овог услова, тужилац нема право на накнаду штете коју потражује, јер одлука којом се утврђује повреда права на суђење у разумном року представља услов за остваривање овог права. Без таквог утврђења у овом поступку се не може испитати узрочна веза између поступања тужене и претрпљене материјалне штете, нити извести закључак да је тужиоцу повређено право на мирно уживање имовине зајамчено чланом 58. Устава Републике Србије. Стога се наводи ревизије тужиоца не могу прихватити као основ за доношење другачије одлуке суда.

Имајући у виду изнето, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**